

"LEVEN OP DE HEIBLOEM"

verhalen van vroeger

Een publicatie van Heemkundevereniging Heibloem
Nummer 11 van 18, januari 2025

Stokershorst en de Heibloem in oorlogstijd

Hoofdgebouw voor de oorlog

Vervolg nummer 10

Weer nieuwe moeilijkheden dus. Heel onze samenleving werd op die manier uit elkaar gerukt en het werd steeds lastiger voor me contact te houden. Maar van de ander kant: er vielen nog steeds heel wat granaten in Heythuysen, nu Duitse, die van over de Maas kwamen, en misschien was het wel beter, als de jongens wat veiliger gehuisvest waren. Een ongeluk ligt in een klein hoekje, nietwaar? Ik ging dus die avond nog alle huizen en hoeven langs, waar de jongens verbleven, om de orders uit te delen. De meesten speet het te moeten vertrekken, want zij hadden het goed; maar er waren er toch ook, die graag weer nieuwe avonturen tegemoet gingen.

Om tien uur de volgende dag waren allen present, allen, behalve de Engelse wagens. De jongens hadden afscheid genomen en waren goed van proviand voorzien. Tot half vijf hebben zij staan wachten. Toen heb ik het opgegeven en de jongens teruggestuurd naar hun huizen. En zelf stapte ik op hoge poten naar de Engelse autoriteiten om mijn beklag over die behandeling te doen. Zij boden excuus aan: er was een vergissing in het spel, de overplaatsing was een paar dagen uitgesteld, enz. Ik probeerde nog hun die hele evacuatie uit het hoofd te praten, maar dat lukte niet. Zij zouden wel bericht sturen, wanneer nu het vertrek plaats zou vinden.

De volgende gebeurtenis was, dat de Commissie voor voedselvoorziening beslag legde op de

Boerderij van de Heibloem

oogst van de Heibloem, die daar in de schuur opgeslagen lag, want er kwam gebrek aan tarwe in de omtrek. Ik kon ze geen ongelijk geven.

Er werd direct met dorsen begonnen. Nu lag er ook nog groente op Stokershorst en de Heibloem. Die heb ik ze toen ook aangeboden, omdat het voor ons veel te veel was, nu alle jongens weg zouden gaan, en ze anders toch maar bederven zou.

Nu er op het land toch niet te werken viel, waren de Broeders en jongens van Stokershorst teruggekomen. Het had geen zin daar te blijven zitten, maar op 2 december werd Stokershorst opnieuw bewoond, nu door een der knechts, Toon van Leeden, wiens huis in Meyel was vernield, met zijn vrouw en zes kinderen.

De mensen waren blij weer een dak boven hun hoofd te hebben, en de man kon tevens een waakzaam oogje houden op onze bezittingen.

Op zondag 3 december werd er weer een H. Mis in de kapel van de Heibloem opgedragen, de eerste na meer dan twee jaar, door een Pater Oblaat van de H. Maagd. Deze Pater was naar Roggel geëvacueerd. Dat was een mooi begin voor onze terugkomst in dat huis.

De vrijheidsroes was onze jongens in de bol geslagen. Enkele liepen er weg. Dan moest de marechaussee gewaarschuwd worden, die ze na een of twee dagen alweer opgespoord had en weer terugbracht. Dat van Jan Meyer was echter een bijzonder geval. Die liep twee keer weg, en de tweede keer slaagde hij er in Helmond te bereiken, waar zijn moeder woonde. Maar

veel plezier heeft hij er niet van beleefd, want een paar dagen later werd hij aangereden door een Engelse wagen en twee maanden lang moest hij in het ziekenhuis verpleegd worden.

Kapel van de Heibloem

Dat waren zo van die vervelende dingen, die nog tussen alle moeilijkheden door kwamen.

Eindelijk, op maandag 11 december, kwam de Civil Affairs weer bij mij bij Mevrouw Van Gaal om te vertellen, dat de jongens de 13e naar Eindhoven zouden worden gebracht. Of ik ze weer bij elkaar wilde laten komen. Maar dat weigerde ik. Ik had bij de vorige keer te veel ondervindingen opgedaan. Tenslotte kwamen wij dan overeen, dat de jongens door de Engelse vrachtwagens aan hun huizen zouden worden afgehaald.

En werkelijk, de 13e kwamen de wagens echt, en met vijf Engelse wagens reden de laatste jongens naar Eindhoven. Broeder Henricus had de leiding van deze evacuatie en als u het fijne wilt weten van wat zij hebben meegemaakt, dan doet u het beste u dat door Broeder Henricus te laten vertellen.

Broeder Henricus vertelt:

Op 11 oktober, nadat wij de eerste nacht in Heythuysen hadden doorgebracht, belandde ik met 8 jongens op de Bijlshoeve bij de familie Thijssen. Wij hadden het daar goed, al was de huisvesting wel wat - ik zal maar zeggen primitief, zo heel anders dan we in Stokershorst gewend waren. En het werk was ook zo heel anders. Ik ben bakker van mijn vak, moet u weten, en nu werd ik me daar zonder meer getransformeerd in een landarbeider, een boer. Alle mogelijke werkjes heb ik met de jongens opgeknapt, en om u de waarheid te zeggen, 't beviel me best. Het werken in de open frisse lucht bleek voor een tijdje ook wel prettig, een aardige afwisseling met de altijd zo snikhete bakkerij.

Maar u wilde van onze evacuatie naar Eindhoven het fijne weten. Goed. Al meerdere malen hadden wij op bevel van de Engelse autoriteiten klaar gestaan om te vertrekken, soms in de

regen, altijd in de kou. De ene keer zouden we naar Weert gaan, de volgende keer naar Vught, dan weer naar Tilburg, maar steeds was er iets tussengekomen of had onze Broeder Overste de verplaatsing nog weten te voorkomen. Doch deze keer was ons de pin stevig op de neus gezet. "Als u niet gaat," werd er gezegd "dan brengen wij de jongens alleen weg, zonder de Broeders." Dat konden wij natuurlijk niet verantwoorden en er zat dus niets anders op dan te gaan.

Het vertrek was bepaald op woensdag 13 december. Tussen twaalf en één uur zouden de Engelse wagens ons aan de boerderij komen afhalen.

's Morgens kwam Broeder Overste nog even bij ons aan om voor 't laatst een en ander te bespreken. Hij stelde mij zo waar tot leider van deze "evacuatie-expeditie" aan. Ik bedankte Broeder Overste hartelijk, maar in mijn hart vond ik het toch niet zo'n prettig baantje. Immers de Engelsen hadden wel beloofd, dat alles in Eindhoven in orde zou zijn: de Don Bosco-school was speciaal voor ons leeggemaakt; er waren bedden, eetservies, verwarming, enz. Enfin, als we hen geloofden zou het een waar dorado zijn. Maar ik had er een hard hoofd in; de beloften en voorspiegelingen waren al te mooi en ik vertrouwde er niet zo erg op.